

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADM. BUREAU
BLAJ — JUD. ALBA IULIA

INSE
Un știr garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . . 180 Lei
Pe 6 luni . . . . 90 Lei
Pentru străinătate: 360 Lei
Numărul 350 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Jubileul nostru.

Indulgențele plenare ale anului sfânt se întind asupra lumii întregi
— Intreg anul 1926 este a se socoti an jubilar — Instrucțiunile
și îndemnul episcopatului nostru.

Incă din conferența episcopescă dela 16 Ianuarie
s-a hotărât publicarea indulgenței plenare a jubileului,
privitor la care s'a trimis săptămâna trecută tuturor
parohiilor provinciei noastre bisericești următoarea pa-
storală, pe care ținem să o dăm și noi, chiar la acest
loc de frunte:

Adunându-ne la sfânta Mitropolie,
noi arhieriei bisericii române unite în
credință și în dragoste cu scaunul feri-
citurii Petru, spre a hotărî cele de lipsă
pentru întărirea credinței și pentru apă-
rarea sfintei noastre biserici, adusu-ne-am
aminte cu plăcere de bucuriile mari su-
fletești, pe cari cu toții le-am gustat la
Roma în anul sfânt, ce a trecut, condu-
când la leagănul neamului și al credinței
noastre un număr așa de frumos de preoți
și de mireni, cum nu s'au mai prezentat
nici odată până atunci.

De aceea împlinim cu cea mai deplină
ascultare porunca sfântului Părinte, Papa
Piu al XI-lea, prin care întinde asupra
lumii întregi jubileul prăznuit așa de
frumos în anul 1925 la Roma, bine știind,
că ascultând de Dânsul, facem voia scum-
pului nostru Mântuitor, care cu negrăita
Sa înțelepciune a voit să-i fie încredin-
țată Papii dela Roma cărma sfintei sale
biserici.

Hotărîm deci în Domnul pentru în-
treagă provincia mitropolitană de Alba-
Iulia și Făgăraș cele ce urmeză:

1. Jubileul va fi prăznuit în toate parohiile
din provincia mitropolitană, și, unde se va
putea, și în filii; de asemenea și în toate mănă-
stirile, cum și în toate școlile de sub jurisdic-
țiunea noastră.

Profesorii de religie dela școlile, cari
nu stau sub jurisdicțiunea noastră, vor face
tot ce le stă în putință ca și elevii lor să aibă
parte din darurile prețioase ale jubileului, și,
întru cât nu ar avea zilele de lipsă continue
la dispoziție, vor face cele de lipsă în trei
Dumineci, ori zile de sărbătoare consecutive.

2. În toate parohiile, mănăstirile și insti-
tutele înșirate mai sus, în Dumineca cea dintâi
dela primire, va fi cetită scrisoarea alăturată a
preafericitului Părinte*, cum și această scri-
soare a noastră, la sfânta liturghie, dându-se
evenitele explicări și îndemnuri. Tot așa va

* Sunt instrucțiunile date de sf. Părinte pentru
toată întreaga.

fi cetită și la mănăstiri, școli, azile și peniten-
ciare, extragându se părțile cari pot să pri-
vească pe ascultători.

3. Jubileul este obligator odată pentru
toate parohiile, mănăstirile și institutele înșirate
mai sus, dar recomandăm cu toată căldura, ca
să fie ținut și a doua oară pentru ajutorarea
sufletelor din purgator (locul curățitor), având
Frații preoți cea mai potrivită vreme pentru a
desvolta credincioșilor învățătura bisericii despre
ajutoarele, pe cari le pot întinde scumpilor
răposați.

4. Dorind ca prăznuirea jubileului să fie
prilej de reîntinerire sufletească pentru toate
parohiile, și ca, în conformitate cu dorința
Aceluia, care ține locul Domnului Hristos, să
fie prăznuit jubileul cu mistuni sacre, recom-
mandăm Preaonoraților Frați protopopi, ca
ori în sinoadele de primăvară, ori în consfătuiri
anume convocate, să împartă astfel parohiile,
încât la toate să ajungă preoții cei mai destoi-
nici în predicarea cuvântului lui Dumnezeu, și
să fie numărul convenit de preoți pentru ascultă-
rea mărturisirilor. Dar fiindcă darurile jubi-
leului se pot dobândi în cursul întreg anului
curent împărțirea parohiilor se va face cu cea
mai bună chibzuință, angajându-se toți Frații
preoți la ajutorul reciproc. La sfârșitul anului
Preaonorații Frați protopopi ne vor face raport
despre felul cum a decurs jubileul în parohiile
de sub conducerea lor.

5. Frații preoți se vor îngriji, ca din temele
misiunilor făcute cu acest prilej, să nu lipsească
învățătura despre jubileu, despre darurile lui,
și în special despre indulgențe (Cerc. arhid.
207 din 1901).

6. În baza dreptului, ce ni-l acoardă
sfântul Părinte, *reducem atât numărul bisericilor
cât și al vizitelor*, anume: Se vor vizita în trei
zile, ori consecutive (una după alta), ori și
despărțite, câte trei biserici, ori capele publice,
fiecare odată la zi. În locurile, unde avem
două biserici, cele trei vizite se vor face în
acest chip: Procesiunea va pleca dela biserica
mai de frunte, de exemplu dela Catedrală, după
ce s'au făcut rugăciunile convenite, la cealaltă;
 aici se vor face rugăciunile, apoi procesiunea
se va întoarce la cea principală, făcându-se
din nou rugăciunile de lipsă.

Unde avem o singură biserică, se va face
procesiune în jurul ei, și se va intra în bise-
rică de trei ori, pentru a se face rugăciunile.

7. Poporul va fi învățat, că în aceste zile
trebuie să se roage pentru răspândirea cre-
dinței lui Hristos, pentru pacea și bună înțe-
legerea dintre popoare și pentru ca Dumnezeu

să ajute, ca locurile sfinte din Palestina să
capete o astfel de lege, care e potrivită cu
drepturile bisericii catolice.

Inseși rugăciunile, ce sunt a se face, le
lăsăm în voia parohilor, administratorilor pa-
rochiali, profesorilor de religie și a spiritua-
lilor. Sunt potrivite Tatăl nostru, Născătoarea
și rugăciunile dela litie (Mântuiește, Doamne,
poporul tău).

8. În parohiile, unde numărul credincioși-
lor e foarte mare, pentru a da tuturor posi-
bilitatea de a participa la aceste lucruri mân-
tuitoare de suflet, e consult, ca *tinerimea șco-
lară să facă jubileul a parte*, și, eventual,
credincioșii să fie împărțiți după sexe.

9. Spiritualii din mănăstirile de călugărițe
au dreptul să schimbe în alte opere de ascheză
vizitele acelor surori, pe cari slujba le-ar îm-
piedeca să facă vizitele prescrise. Surorile,
novițele, candidatele și fetele din mănăstiri vor
face vizitele numai în capela lor. Această
normă se va observa și la penitenciare și
azile.

10. Bătrânii trecuți de șaptezeci de ani nu
vor fi obligați a face vizitele poruncite, ci vor
recita în trei zile consecutive de câte trei ori
Tatăl nostru și Născătoarea. Bolnavilor, le vor
impune Frații preoți alte opere de pietate și
mai ușoare, căutând să facă tot posibilul ca
și aceștia să se spovedească și să se cuminece.

Din scumpul sânge vărsat de Mân-
tuitorul pe lemnul sfintei cruci, biserica
scoate comoară nesecată de daruri, pe
cari le împarte din belșug cu prilejul
jubileului. Fie, ca din acest belșug să se
reverse cele mai bogate binecuvântări
asupra bisericii noastre și asupra tuturor
credincioșilor ei, cărora le împărțim
arhieriasca binecuvântare.

După închiderea Sinodului. Incestând
deschiderea Sinodului dela București al ortodo-
xiei române, socotim a fi la locul său să mai
adaugem câteva șire și după închiderea lui din
săptămâna trecută.

Sinodul a luat hotăriri importante în mai
multe direcții, dar interesul nostru merge spre
chestia principală a sinodului ecumenic de pe
muntele Athos, care, amănat de atâtea ori,
urma să se țină în sfârșit măcar anul acesta.
Presa îl lansase, patriarhul urgitase lucrările
pregătitoare și toată lumea aștepta ca Sinodul
de acum să dea hotărîrea cea mare, care avea
să astupe gurile tuturor cari nu pot crede în
viabilitatea acestei idei, înghețate pentru Orien-
tul creștin dela 787, deci de mai bine de 11
veacuri. Și sf. Sinod a hotărît... ca biserica
ortodoxă română „să intervină pentru amânarea
(!) acestui sinod“, anunțând că, întrucât alții ar
forța ținerea adunării plănuită, ea nu poate fi
decât o conferință religioasă, iar nici decât un
Sinod ecumenic, care se va ținea mai târziu.

Așa dal Sinodul român, înțelegând, că o nouă amânare a unui atare Sinod este mult mai puțin genantă decât o compromitere inevitabilă a ideii lui, a luat de astădată o hotărîre cuminte.

In chestia noilor legi bisericesti din Italia. Față de zvonurile, că guvernul Mussolini al Italiei ar lucra în conțelegere cu sf. Scaun al Romei, stă mai nou o scrisoare a sf. Părinte către Cardinalul Gasparri, în care se desminte formal că noile legiuiri bisericesti pregătite de acest guvern s'ar fi făcut cu asentimentul Vaticanului. In scopul acesta ar fi fost nevoie de tratative directe cu Vaticanul, cari nu s'au făcut, și cari nici nu ar fi putut să se facă câtă vreme nu se abrogă condițiile ilegale create pentru sf. Scaun și Papa.

Scrisoarea aceasta, care poartă data de 18 Februarie 1926, este o nouă dovadă, că așa-numita chestiune romană nu poate fi soluționată cu concesii mărunte (ca de pildă admiterea din nou în școli a învățământului religios ș. a.), ci singur pe temeiul unui acord bilateral, cu garanții internaționale.

Dar până aici n'a ajuns încă nici guvernul destul de favorabil bisericii al dictatorului italian.

Un îndemn actual.

— Ultima pastorală a unui erou al credinței. —

Numărul dela 6 Februarie c. al ziarului »La Libre Belgique« publică ultima pastorală a marelui Cardinal Mercier trimisă clerului său de pe patul de suferință — cu 5 zile înainte de moarte —, pe care, pentru minutul său îndemn la *celebrarea zilnică a sfintei liturghii*, o dăm aici în întregime:

Iubiții mei frați întru preoție,

In cursul ceasurilor mele de reculegere, în vreme ce vedeam că toate speranțele omenești dispar și sufletul meu rămânea singur numai cu Dumnezeu, gândul meu se apropia tot mai intim de voi. Și eu mă simțeam într-o neîntreruptă legătură spirituală cu voi.

Este preoția, pe care o vedeam în voi. Lipsit de fericirea de a putea celebra sfânta jertfă liturgică, mă asociaz ziuă întreagă la jertfa pe care Suveranul Preot, Domnul nostru Isus Hristos, o oferea în fiecare moment, prin mijlocirea ministrilor săi, pe toate altarele de pe fața pământului. Jertfa liturgică a luat în ochii mei caracterul unei realități excepțional de impunătoare, fiindcă jertfa Calvarului pe care o reînnoia mi-se înfățișa sub un aspect tangibil, căruia aveam puțința de-a mă asocia mult mai activ și mai direct decât de obicei.

Și-mi ziceam atunci, că sunt dator să vă împărtășesc și pe voi acestei grații pe care mi-a dat-o Dumnezeu, făcându-Vă, în aceste ore, cari sunt poate cele din urmă ale vieții mele, invitarea de-a celebra sf. jertfa liturgică zilnic așa, ca și când ați fi pe Calvar și punând în serviciul ei întreagă feroarea credinței și a devoțiunii de care sunteți capabili. Celebrarea sfintei liturghii este actul de căpetenie al fiecărei zile pe care o trăiți, și trebuie să fie actul ei central, și voi trebuie ca zilnic să vă împropățați următorul îndemn al Papei Urban al VIII-lea, pe care în repetite rânduri m'am simțit dator a vi-l aduce aminte: »Si quid est in rebus humanis plane divinum, quod nobis superni cives (si in eos invidia caderet) invidere possent, id certe est sacrosanctum Missae sacrificium, cujus beneficiis fit ut homines quadam anticipatione possideant in terris coelum, dum ante oculos habent et manibus contractant ipsum coeli terraeque Conditorum«.

Iubiții mei prietini, mi-se pare că mi-am asurat conștiința, lăsându-vă acest ultim îndemn.

V'ați făcut preoți pentru a celebra sf. jertfă liturgică. A trăi din această preoție înseamnă înainte de toate a celebra cu sfințenie sf. liturghie și a administra la fel sacramentele ce sunt în legătură cu ea. Inseamnă a rămânea în legătură cu episcopul vostru și, prin el, cu Vicarul lui Hristos, și cu Hristos însuși, spre a conlucra la opera de preamărire a st. Treimi și de mântuire a neamului omenesc.

Cronică bisericască.

Nouii mișcări misionare. Timpul de pocăință creștinească a sfintelor Paresimi a deschis tuturor reuniunilor noastre de misiuni cel mai larg teren de activitate, pe cât de necesară pe atât și de folositoare. Dela miezuina sudică a Banatului până în Maramurăș și dela părțile de est ale Săcuimei până în vestul îndepărtat al eparhiei noastre orădane, pretotindeni au circulat, cu adevărată sete pentru mântuirea sufletelor, harnicii noștri misionari, ducând și răspândind în mijlocul mulțimilor de credincioși cari se adună cu atari prilejuri întăririle și mângâierile adevărate ale sfintei noastre credințe.

Amănuntele acestei mișcări ne lipsesc încă din cele mai multe părți și de aceea ne mărginim deocamdată la înregistrarea ei sumară, așa cum reiese din datele pe cari le deținem.

Aniversara încoronării papale. Implinindu-se la 12 Februarie c. patru ani dela încoronarea actualului Papă Pius al XI-lea, întreagă biserica a prăznuit această aniversară, cu solemnități, cari devenind, an de an, tot mai impunătoare constituie o dovadă din cele mai grăitoare a prestigiului în continuă creștere a Scaunului papal și a personalității marcante a celui ce cărmuiește biserica Domnului dela înălțimea acestui Scaun apostolic.

Sub titlul »La festa del Papa all'estero«, *L'Osservatore Romano* aduce de atunci, vreme de o lună de zile, număr de număr rapoarte amănunțite despre felul cum s'a prăznuit în diferitele țări ale lumii aceasta serbare intimă de bucurie familiară a creștinătății catolice. Serbările din România, ținute la București, atât în biserica română unită cât și la arhiepiscopia catolică, participând în ambele locuri Monseniorul Angelo M. Dolci, Nunțiu papal, sunt înregistrate și ele în numărul dela 27 Februarie, aducându-se astfel la cunoștința lumii întregi, că conștiința solidarității cu universalitatea catolică este vie și în sufletele catolicilor români.

Steagul papal, care a fluturat în ziua de 12 Februarie pe palatul nunțiatului apostolice din București și numeroasele semnături ale celor mai înalți demnitari ai țării, cari s'au putut citi pe lista depusă în această zi la umbra acestui steag de biruință, ne înalță sufletește, dându-ne noi puteri pentru munca și luptele ce ne așteaptă.

A murit cardinalul Sily. Cu totul pe neașteptate s'a stins la Roma, în 27 Februarie c. Cardinalul Augustin Sily, în vârstă de 80 ani.

Născut la 9 Iulie 1846 în Caloara di Visso, acest preot după inima lui Hristos a lucrat o viață de om aproape nebăgat în seamă, pentruca observat în sfârșit din partea lui Piu al X-lea să ajungă întâiu delegat papal al sanctuarului din Pompei, apoi elemosinier papal, iar la 1906 arhiepiscop titular cu titlul Cesareei din Pont. Onorurile acestea i-au potențat încă zelul preoțesc, așa că Benedict al XV-lea a socotit că împlinește numai o datorie, când în 1919 l-a ridicat la înalta demnitate de Principe al bisericii.

Moartea lui neașteptată a provocat regretre sincere în toți cari au cunoscut pe acest prelat piu și milos, care se bucura de o deosebită popularitate între credincioșii din Roma.

Săptămâna politică.

Corpurile legiuitoare constituante trebuie ca înainte de disolvare să aducă neapărat *nouă lege electorală*, fără de care nu s'ar putea face alegerile pentru corpurile legiuitoare ordinare. Dar proiectul guvernului, care e ținut să iasă asupra lui și avizul partidelor de opoziție, în timpină dificultăți foarte însemnate, încât cu toată graba ce trebuia depusă pentru votarea lui, până în momentul când scriem aceste șireturi nu s'a ajuns nici până la discutarea lui în secțiile Camerei.

— De cauza acestei întârzieri, provocate probabil anume din partea celor ce țin să-și mai prelungească puterea, *parlamentul n'a putut fi disolvat pe ziua de 11 Martie, ci a trebuit să-și mai lungească zilele până la 27 Martie*, când se împlinesc patru ani dela data convocării lor din 1922 și când se vor disolva apoi în chip automatic, trăgând după sine guvernul care le-a creat și pe care l-au dat.

— In cursul acestor două săptămâni *guvernul nu va întrelăsa desigur nimic*, căutând să-și treacă toate legile despre cari va socoti că pot să-i folosească în opoziție și continuând a lucra din toate puterile pentru a determina pe factorul competent de-a nu încredința puterea decât unui guvern care să între cât mai deplin în vederile și tradiția celorce, evident, nu mai pot să rămână.

— Cu toate acestea, contând pe rezultatele de camerile agricole, și pe acelea din alegerile comunale, întreagă opinia publică o dă ca sigur, că *noul guvern nu poate fi încredințat decât partidelor din opoziția unită*, cari sunt, se pare, pe cea mai bună cale de-a desăvârși acordul din alegeri cu un acord de guvernare.

— Multă lume nu crede însă în posibilitatea acestui acord și astfel s'a ivit din nou *guvernul-fantomă*, pe care ar fi să-l formeze d. general Averescu, utilizând anumite disidențe naționale și țărăniște cari i-s'ar fi îmbiat, dar combinația aceasta pare atât de absurdă, încât, cu toate asigurările telegramelor averescane, cari vin să dea curaj partizanilor, nime nu-i aplicat să-i dea crezământ.

— In timp ce la noi guvernul muribund își prelungește viața cu injecții artificiale, *guvernul francez al dlui Briand a căzut săptămâna trecută pe neașteptate*, pentruca peste două zile Franța să aibă, cu acelaș parlament, un nou guvern format tot de d. Briand, cu anumite remanieri cerute de interesele superioare ale unei continuități de guvernare.

— Interesele acestea priveau mai cu seamă *întrunirea dela Geneva a societății națunilor*, unde întră acum pentru întâiadată și republica germană alui Hindenburg, care — potrivit acordului dela Locarno — va avea să-și aranjeze deacum litigiile tot pe calea acestui înalt areopag, care tot mai mult se completează într'o pavază din ce înce mai sigură a păcii europene.

— Marea problemă care agită momentan consfăturile dela Geneva este *asigurarea echilibrului de puteri din societatea națunilor*, în care scop e vorba să se dea, cel mai târziu pe la începutul lui 1927, un loc permanent și Spaniei latine, care, la rândul ei, ar urma să fie substituită din partea Poloniei, așiderea aliată a puterilor mării entente.

Cetiți și răspândiți: „UNIREA“.

Știri mărunte.

Concurs. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan publică, cu termenul de 31 Martie c. concurs la următoarele parohii: *Mărgineni* și *Sebeș* (vicariatul Făgăraș), *Lăureni* (prot. Murăș-Săcuime), *Orosia* (prot. Murăș-Uioara), *Oroiul de câmpie* (prot. Murăș, arhidieceză) și *Țagul Mare* (prot. Cătina).

Un vaccin al tuberculozei. Într-o vreme când lupta împotriva tuberculozei mistuie atâtea energii, fără ca primejdia acestei teribile boli să poată fi zăgăzuită, nu este desigur fără interes zvonul, că vestitul biolog și bacteriolog francez Calmette ar fi descoperit un vaccin (numit BCG), care dudă o experimentare de 5 ani făcută pe 5000 de copii francezi, 117 copii belgieni, 3352 copii din Indochina și 218 din Senegal a dat ca rezultat, că mortalitatea copiilor născuți și crescuți în familii de tuberculoși n'a atins nici 2 la sută (de comun ea trece de 30 la sută). Datele acestea au fost cuprinse într'un comunicat făcut la Academia de medicină din Paris, constatându-se, în aplauzele tuturor, că cu ajutorul acestui vaccin antituberculos — care va trebui introdus pe întreagă linie — se poate salva dela moarte și tuberculoză cel puțin 93 la sută din copii.

Locale. Dumineca viitoare, a cincea din sf. Paresimi, va predica în catedrală p. Ioan Moldovan, profesor la liceul de băieți.

— Dumineca trecută s'a ținut, sub prezidiul doarei Eliza Bodocan, *adunarea generală anuală a reuniunii femeilor*, care și de astădată a fost un prilej de dreaptă cumpănire și apreciere a activității desfășurate în ultimul an și un izvor de noi și bogate îndemnuri pentru munca viitoare. Vorbirea de deschiderea a prezidenței a evidențiat rolul sublim al mamelor în educația copiilor, iar raportul general al secretarului (d. prof. Alexandru Lupeanu) a subliniat momentele mai însemnate din viața ultimului an de gestiune, în cursul căruia s'au împărțit diferite ajutoare în suma de aproape 25 mii Lei. Ca o dovadă a încrederii în destoinicia conducerii, adunarea a reales vechiul comitet, completând locul vacant, prin trecerea dnei Elena Nestor în șirul membrilor de onoare, cu dna Elisabeta Dr. Bianu. După adunare a urmat o foarte animată parte socială, din atracțiile căreia s'a realizat un venit de peste 7000 Lei în favorul reuniunii.

— Tot Duminecă s'a ținut, în cadrele despărțământului Astrei, o *nouă conferință*, în care d. Dr. G. Preda, vicepreședintele ei a comunicat numerosului public impresiile câștigate într'o călătorie făcută în Nordul Africei. Expunerea a fost ilustrată cu o întreagă serie de proiecțiuni, cari au contribuit foarte mult la succesul conferinței. — Măine va vorbi d. Augustin Maior, profesor la universitatea din Cluj.

Gratuități și reduceri pe C. F. R. Intocmindu-se, afirmative definitiv, noul regulament pentru acordarea gratuităților și reducerilor pe calea ferată, dăm și noi asupra lor următoarele amănunte, cari pot să intereseze: Pentru ziariști profesioniști se prevede un număr de 120 permeneete, iar pentru administrațiile ziarelor și revistelor din întreagă țară un număr de 80 permise libere cu câte 2 fotografii. Gratuitate completă vor mai avea ministri cu toți membrii familiei lor, ministri țărilor străine cu familiile (dacă România se bucură de acelaș favor în țara care i-a trimis), comandantul marelii stat major, parlamentarii și patriarhul ortodox. Funcționarii publici și pensionarii statului vor beneficia, ca și în trecut, de o reducere de 50 la sută. Ofițerii de toate gradele vor continua a călători cu o reducere de 75 la sută. Drepturile câștigate ale invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu vor fi respectate. Toate

celelalte favoruri (studenți, turnee de teatru, expoziție, excursii școlare etc.), se suprimă, realizându-se prin aceasta un spor de venituri care se poate cifra la câteva zeci de milioane pe an.

† **Păr. Gavril Szabo**, parohul nostru din Bicsad (eparhia Gherlei), s'a stins la 1 Martie în anul 76 al vieții și 47 al preoției sale. Păr. Szabo a fost un fruntaș al vieții culturale românești din părțile acelea, lucrând în calitate de președinte al despărțământului »Astrei« foarte mult pentru scopurile acestei instituții. Pentru vredniciile sale pe terenul bisericesc a fost distins cu titlul de protopop onorar și cu Răsplata muncii pentru biserică — Fie-i partea cu dreptii!

† **Păr. George Savu**, parohul din Dârlos (arhidieceză), s'a stins la 5 Martie c. în anul 78 al vieții și 50 al preoției sale cinstite. — Odihnească în pace!

Cărți & Reviste.

P. DULFU: *Isprăvile lui Păcală*. Ediția a X-a revăzută („Cartea Românească”). București 1926. Prețul 45 Lei.

O nouă ediție a isprăvilor lui Păcală — carte premiată de Academia română — este o dovadă mai mult, că autorul lor a făcut un bine versificând și publicând cunoscutele povești populare legate de numele lui Păcală. O frumoasă copertă lucrată de Murnu și 49 de ilustrații în text fac din această carte una din cele mai plăcute lecturi pentru țărani și copii.

E. LOVINESCU: *Figuri ardeleni*. Biblioteca „Semănătorul”. Nr. 125—7. Arad 1926. Prețul 15 Lei.

Bine inițiat în ceea ce se cheamă critică literară și având curajul opiniei, autorul analizează în această broșură opera ardelenilor O. Goga, L. Rebreanu, T. Maiorescu, St. O. Iosif, I. Agârbiceanu și Il. Chendi, subliniind în essay-urile sale nu numai valoarea operei lor, ci încercând — la cei în viață — și fixarea liniei de urcare ori coborâre a acestei valori. Deosebit de interesante și prețioase sunt părerile referitoare la opera lui O. Goga, căruia și altfel îi dedică jumătate din paginile cărții.

Dr. I. MOLDOVAN: *Igiena națiunii și Biopolitica*. Biblioteca eugenică și biopolitică a „Astrei” Nr. I și II. Cluj. 1925—1926. Prețul?

Ieșite sub egida celei mai noi secții științifice a Asociației noastre culturale, aceste două cărțile ale cunoscutului profesor dela universitatea din Cluj au provocat o adevărată mișcare în juul chestiunilor deosebit de importante de cari se ocupă. Apariția lor a fost salutăată cu multă atențiune și simpatie din partea presei, ideile pe cari le lansează sunt în discuția tuturor, iar »Astra« a ținut o ședință extraordinară a secțiilor sale, în care ele au fost adoptate ca program de muncă colectivă pentru întreaga activitate a secției medicale și biopolitice și a tuturor secțiilor înrudite cu aceasta. Sănătatea națiunii și îndrumarea prosperității biologice a capitalului ei uman sunt într'adevăr probleme cari trebuie să preocupe pe toți deopotrivă și dacă — după cum se afirmă — această prosperitate se găsește azi într'o stare de plâns, reclamând »măsuri de extremă urgență«, este de fapt o necesitate imperioasă ca statul și întreaga societatea să vină cu toate mijloacele în ajutorul acestei acțiuni. Lucrul acesta nu credem să se poată însă altfel, decât aducând pe omul care le-a scos în evidență din nou la locul, de unde se pot îndruma toate în alvia cerută de împrejurări.

DE ORIENTE. *Bibliographica*. Orientalia Christiana vol. V—4. Nr. 21 (Februarie). Roma. 1926. Prețul 3 lire.

Această nouă broșură a colecției des lăudate are abia 40 pagini, dar în cuprinsul lor ne dă o adevărată antologie bibliografică asupra celor mai de seamă publicații mai recente ale Orientului creștin. Un articol de introducere al Iesuitului M. de la Taille lămurește adevăratul înțeles al cuvântului »ortodox«, o chestiune de cea mai mare importanță și pentru împrejurările noastre. Se prea poate deci ca ocazional să reproducem întregul articol.

CALENDARUL național al ziarului „America” pe 1926. Anul al XV-lea. Editura „Uniunii societăților române”. Cleveland Ohio. Prețul 1 dolar.

Primindu-l numai săptămâna trecută, abia acum putem încresta, că acest calendar bogat și bine executat — care sub acest raport poate fi pus alături de oricare publicație similară din țară — ofere și ca cuprins o lectură din cele mai interesante. Alături de câteva bu-

căți literare de ale scriitorilor dela noi, calendarul Românilor americani, are și studii și chiar bucăți literare (proză și poezie) specific americane, cari dovedesc că oamenii de acolo sunt animați de cele mai curate sentimente românești și că nu sunt cu totul absorbiți de materia, care i-a atras prin vraja puterii sale. Numeroase ilustrații, cari ne înfățișează persoane mai însemnate din viața de acolo fac aceasta carte și mai interesantă.

VASILE GAN: *Ușile pocăinței*. 15 predici din perioada Triodului. Arad. 1925. Prețul 35 Lei.

Apărute întâiu în coloanele organelor de publicitate ale ortodoxiei sibiene (»Revista teologică« și »Telegraful român«), aceste predici, bine îngrijite, și cu o bogată utilizare a sf. Scripturi, vor fi de cel mai bun ajutor pentru preoții cari vor înțelege să le utilizeze. Chestiile de diferență dogmatică nu se ating, așa că ele pot fi întrebuințate cu folos și din partea preoției unite.

NICOLAE BOGDAN: *Anuarul liceului de fete „Regina Maria” din Cluj pe anul școlar 1924—5*. Cluj. 1925.

Într-o vreme, când rapoartele anuale asupra școlilor noastre secundare încep să dispară — anul acesta n'a apărut încă nici acela al Blajului — ne cade bine, că d. director N. Bogdan ține să păstreze o tradiție, cu mari și însemnate foloase pentru mersul învățământului nostru secundar. Deosebit relevăm din acest anuar atențiunea ce se dă învățământului religios prin înregistrarea inspecțiilor catehetice alături de cele făcute din partea organelor ministerului.

NOUA REVISTĂ BISERICESCĂ. An. VII. Nr. 9 (Decembrie). Publicație pedagogică creștină. București. Abonamentul 100 Lei pe an.

Într'un prim articol intitulat »Intre Roma și Stockholm«, se discută din partea dlui T. P. Păcescu, directorul revistei, chestiunea dacă ortodoxia română ar trebui să se orienteze spre Roma, sau spre Stockholmul protestant, ajungând la concluzia că nu poate să facă nici una nici alta. Interesant ce spune, în legătură, despre biserica Romei: »A cere noi bisericii romano-catolice concesiuni, ar fi absurd. O biserică de o intransigență fără comparație în istorie, o biserică mare, bogată, servită cu entuziasm de clerul ei, o biserică ce deține în mâinile sale sigure conștiința catolică a zeci și sute de milioane de oameni, nu poate face concesii«.

LUMINA CREȘTINULUI. An. XII Nr. 2 (Februarie). Revistă catolică lunară. Iași. Prețul 4 Lei.

Cu o stăruință și putere de muncă într'adevăr remarcabilă, Msgr. Dr. A. Gabor scoate, de celea mai de multeori aproape singur, acum în al doisprezecelea an, această revistă de bună îndrumare a intelectualilor români și catolici, ieșind totdeauna la timp și având totdeauna momente de mare actualitate cari nu pot să nu intereseze. În deosebi suplimentul ei apologetic numit »Sentinela catolică«, îngrijit de p. Dr. D. Andrieș, face, pe cât știm, escelente servicii cauzei pe care o servește.

Telefonul „Unirii”.

Un preot ortodox. Am primit cele trimise și îndatăce vom dispune de loc, le vom da publicității. Asta să nu vă împiedece însă a ne trimite tot ce doriți a plasa în coloanele noastre, știind că ele stau deschise pentru toate ideile, cari pot să ne apropie de adevărul sfânt și unic al creștinătății mântuitoare.

„Legea românească”. Oradea. Mai citind odată »telefonul« nostru din Nr. 4—1926, care a dat atâtea lucruri »Indexului« Dvoastră, găsim că cu toată tăria și abilitatea ce dovedeste într'u apărarea naționalismului bisericii sale, dsa nu suflă un singur cuvânt pe chestia foarte delicată a »suportului internațional« căutat din partea ortodoxiei sale în apele suedeze ale protestantismului dela Upsala și Stockholm. Spuneți-i deci, Vă rugăm, că am dori foarte mult să ne răspundă — dar fără a mai da cu capul de perete — și la punctul acesta, căutând a-și limpezi concepția pour sang națională și în ce privește teza noastră, că »este a se mai slăbi cu laturea națională a creștinismului și a se lucra, în schimb, cu puteri unite... pentru întărirea laturei creștine a românilor«. — Când ne va fi răspuns și la acestea, dar așa »obiectiv și bine intenționat«, cum îi place s'o spună, va avea, sperăm, și »Magnificența Sa canonicul dela Blaj« dispoziția necesară pentru a mai sta cu dsa de vorbă pe această chestiune.

M. Siblin. Articolul despre »mărturisirea preoților« din semioficiosul mitropoliei dela Dvoastră este într'adevăr adorabil. Hotărîrea de acum 4 ani a »Preasfințitului Sinod episcopesc« de a institui duhovnici în protopopiate »ca preoțimea să se poată mărturisi cel puțin odată pe an, calea-valea, încă mai merge, dar »justificarea dogmatică, morală și disciplinară a acestei hotărîri«, ale cărei pagini din »Revista teologică« de pe 1911 este invitată preoțimea ortodoxă să le consulte, este o dovadă nespun de grăitoare, că viața sufletească a acestei preoții este la limita cea mai de jos a vieții pe care trebuie s'o aibă un adevărat preot al lui Hristos. — Cu spovedania de odată la an a preoției, și aceea încă justificată (sic!) cu o întreagă serie de considerante... nu se va reface niciodată sufletul neamului nostru, vrednic de o soartă mai bună!

Dr. B. Cluj. Orice s'ar spune, ortodoxismul rupt dela viața dătătoare de viață a Romei papale nu se va

putea reface năcând pentru a da neamului nostru sufletul creștin mântuitor de țară, de care are nevoie. Și nu există o dovadă mai convingătoare pentru aceasta decât cuvintele dlui N. Crainic care, vorbind de dorința de evadare a studenților dela facultatea de teologie o motivează cu următoarele: »E vinovat întregul sistem actual de învățământ teologic, cu 95 la sută profesori profani, indiferenți sau aței, prin care niciodată nu se va ajunge la o educație religioasă«. — Cuvintele se găsesc în »Dumineca« dela 7 Martie al ziarului »Cuvântul«.

Oh. Erneiu. In 10 Februarie am primit 200 Lei, din cari 125 Lei am trecut în abonamentul anului curent. In aceeași zi am primit și dela of. paroh. pentru care s'a făcut confirmarea.

C. Nădlac. Fiindcă pe anul 1925 a fost restanță de 60 Lei, din suma trimisă numai 120 Lei au trecut în abonamentul anului curent. Vă rugăm mai trimiteți încă 60 Lei.

M. Sat-Slatina (Cehoslovacia). Am primit 680 Lei. Din suma aceasta 320 Lei am predat C. C. iar restul a rămas în abonamentul ziarului nostru.

P. Luizi Călugăra. Din suma trimisă, 50 Lei au trecut în abonamentul anului viitor. Restanță n'a fost.

B. Sighetul Maramureșului. Achitat până la finea anului curent. Restanță n'ați avut.

T. Aind. Pe anul 1925 e achitat. Aveți de solvit numai dela 1 Ianuarie 1926.

„ELECTRICA“, soc. anonimă Blaj.

AVIZ

In vederea apropiatei inaugurări a uzinei electrice, se reamitește tuturor proprietarilor de casă din orașul nostru, că se vor face instalațiunile interioare și se va da curent numai acelorora, cari sunt *acționari ai societății noastre*, și anume în proporția acțiunilor ce posedă fie-cine.

Acțiuni de vânzare se găsesc la banca „Patria“, iar pentru instalațiuni interioare a se adresa tot la banca „Patria“ Dlui Ing. Petru Marcu, directorul executiv al soc. „Electrica“.

Blaj, la 22 Februarie 1926.

(90) 2-3

„Electrica“ soc. an.
ss. Dr. V. Macaveiu ss. Muntean

Mașini de treerat M. A. V.

Comenzi pe plată în rate pe 2 ani primim deja de acum, deoarece fabrica nu va putea urma comenzilor de mai târziu.

(137) 5-8

„Târgul de mașini“

Brașov, strada Fantănei Nr. 43.

Loteria „Reuniunii Sf. Maria“ a femeilor române gr.-catolice din Cluj pentru înzestrarea Bisericii Calvaria.

Tragerea garantată la 31 Martie 1926.

Lei 50 Biletul.

Căștigurile sunt:

1. Un automobil Ford, nou, luxos.
2. Un tractor Fordson, nou.
3. O mașină de cusut Singer, nouă
- 4-6. Trei tablouri ale maestrilor P. Capidan, A. Demian, Al. Pop.
- 7-8. Două covoare persane.
- 9-10. Două scoarțe românești

Lei 50 Biletul

Comenzile pentru aceste lozuri se adresează Societății an. RUDOLF MOSSE, Agenție de Publicate Cluj, Str Regina Maria 37, unde se trimit prin mandat poștai costul lozurilor, plus cheltuielile de poștă precum expediția lozurilor și listelor de tragere a căștigurilor.

Omul trebuie să riște în fiecare lună câți-va Lei, ca să-și încerce norocul. In chipul acesta mulți au câștigat în ultimele luni, case, automobile și sute de mii de Lei în bani gata.

(55) 7-10

AVIZ.

Aducem la cunoștința Onor. public că dl *Andrei Klein*, fost acvizitor la soc. an., nu mai este angajat în serviciul soc. an. și nu mai poate ridica prin urmare bani și lega afaceri pentru și în numele soc. an.

Prima Ardeleană

Societatea Anonimă de Asigurări Generale
92 1-1 Agentura Principală Alba-Iulia

Buzdughină & Hoza

Intreprindere românească

SIBIIU

TURNĂTORIE DE FONTĂ ȘI METAL
ATELIER MEHANIC
MAȘINI DE TREERAT
MORI, MOTOARE, CAZANE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE din cel mai bun material, cu garantarea convenită și prețurile cele mai solide.

(33) 9-2

□ CUMPĂRĂM aramă veche, în □
□ ori ce cantitate, precum și tuci □
vechi de mașini.

Uzinele de fer din Hunedoara

(110) 1-1.

Iucrează:

Fontă brută în toate calitățile,
Piese turnate din fontă și aramă,
Piese de mașini prelucrate din fontă, din fier,
forjat și laminat,
Sape, lopeți, hârlețe, fiere de plug,
Lucrări de tâmplărie, modele, mobile și
construcții,
Piatră sfărâmată, pietriș din carierele proprii,
var ars.

CEREȚI OFERTE!

Capitulul Metropolitan gr.-cat. Blaj.

Nr. 38-1926.

Publicațiune.

Capitulul Metropolitan dă în chirie, prin oferte în scris, casa *fundațiunii Augustin Laday*, situată în piața din Blaj, care pe lângă camere de locuit, curte, grădină, are și *prăvălie*. Timpul de închiriere începe la 1 Maiu 1926 și va ținea 3 ani. Reflectanții au să-și înainteze ofertele în scris până în ziua de 31 Martie 1926. Informații despre condițiile de închiriere dă Administrației centrale capitulare.

Blaj, 12 Martie 1926.

Iacob Popa

prepozit capitar.

(152) 1-2

VECHEA REVISTA ILUSTRATA

„COSINZEANA“

întemeiată în anul 1911 de

SEBASTIAN BORNEMISA

apare și acum în Cluj sub aceeaș conducere și având colaborarea celor mai de seamă scriitori. Cereți numere de probă gratuite din această excelentă revistă de familie, indispensabilă în fiecare casă.

Adresa: Cluj, Piața Cuza Vodă 16.

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 10-52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale etc., precum și ordajdii bisericești: Vestminte și Prapori din cele mai bune stofe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va com-
vinge de prețurile mele.

SIBIIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

CEREȚI PRETUTINDEN
renumitul ceai englezesc

HORNIMAN

Reprezentant general și depozitar: Societatea Anonimă
OTTO ȘI ALFRED HERZOG
București, Pasagiul Comedia 2.
14-15 (88)

5% mare reducere 5%

MAGAZIN ROMÂNESC SIBIENESC

HOZA ȘI MARCU

Aducem la cunoștința Onor. Public că ne-a sosit un mare transport de mărfuri pentru orice sezon precum:

Stofe engleze pentru dame și domni; stofe de lână pentru uniformă de fete și băieți și pentru orice îmbrăcăminte.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia:

Zefire, delinuri, satinuri, toate colorile. Barehete-sifoane, pânzeturii, pânză de cearceafuri, gradel, schirting, perdele, basmale cu și fără ciucouri, ciorapi pentru dame și domni și patent pentru copii, gulere, cravate, cămăși, pălării, căciuli, ghețe diu cea mai renumită fabrică „Derby“. Plapume confecționate în țară, orice calitate.

Mare alegere în haine gata pentru dame, domni, fete și băieți:

tricotaje pentru dame și domni, tricouri de orice mărime și calitate. Chipiuri pentru eleve și elevi calitate superioară. Bucata Lei 120.

Totodată facem cunoscut că la orice mărfuri cumpărate pentru eleve și elevi cu începere din 15 Octomvrie 1925 și pe tot timpul duratei școalelor, reducem, la o cumpărare până la 1000 Lei 5% iar dela 1000 Lei în sus 10%. Incercați și vă veți convinge de redusele prețuri și buna calitate a mărfurilor.

HOZA ȘI MARCU

20-2 (95)

Blaj, Piața I. M. Clain 12.

10% mare reducere 10%

RECLAMA

este sufletul comerțului